

³⁾ Gelukkig werd in voornoemde vergadering van begunstigers door den Voorzitter op de vraag van een der aanwezigen mededeeling gedaan, dat t.a.v. het perceel Hoogt 2 voorzieningen worden getroffen om het gebouw — in afwachting van de algeheele restauratie, waartoe besloten is — zoodanig te herstellen, dat verder verval wordt gestuit. Dit heeft mij gerust gesteld en nu durf ik er weer eens langs te loopen, hetgeen ik den laatsten tijd vermeed om mij den zieligen aanblik van het huis te besparen.

REMEDIE TEGEN DOLLEHONDSBEET; EEN BILTSCHER SPECIALITEIT.

(Voortzetting en slot van blz. 93).

„Woensdag den 23e December 1801,

Is door den Chirurgijn Willem Mulder aan eenige Leeden van het Gemeente Bestuur kennis gegeven, dat hij ten huise van Hendrik van Woudenberg alhier was ontboden, en daar gekomen zijnde, gemelde Hendrik van Woudenberg had geexamineerd en bevonden dat deeze persoon met benauwdheid en watervrees was bezet, waarop hij aan gemelde H. van Woudenberg had gevraagd, of hij ook zomwijlen van een hond was gebeeten. Waarop H. Woudenberg had geandwoord dat hij voor eenige weken door den hond van Rijk van Vuuren was gebeeten geworden, doch dat hij daar voor een drank bij Jan Bos had gehaald welke drank hij ook had gebruikt, al 't welke den Chirurgijn deed besluiten dat Hendrik van Woudenberg door een dolle hond gebeeten was⁹⁾, en de beginselen van die ziekte reets zich bij hem begonnen te openbaaren: warop beslooten is, dat men van dit voorval aan den Hove kennis zoude geeven. Zijnde intusschen eenige personen geordonneert om bij H. van Woudenberg te waaken en te zorgen dat niemand eenige toegang tot hem had, tot voorkoming van alle besmetting welke daaruit zoude kunnen volgen. Voords is op den 24e December aan den Hove van dit voorval kennis gegeven, waar op het hof heeft gecommitteert een Professor en een Doctoer, om de persoon van Hendrik van Woudenberg te examineeren, en zoodanig daarin te ordonneeren als zij zouden bevinden te behooren, welke Doctoer en Professor op dien zelfde middag aan de Bilt zijn gekoomen en Hendrik van Woudenberg hebben geexamineerd, en het verrichten door het Gemeente Bestuur hebben goedgekeurd en wijders geordonneert, dat men op die wijze moest continueeren met behoorlijke wakers bij deeze persoon te stellen, en alle toegang van andere menschen moest beletten. Vervolgens is op den avond van dien zelfden dag, een Expresse van Utrecht aan den Chirurgijn alhier gesonden, met eenige medicamenten voor H. van Woudenberg welke door gemelde Professor en Doctoer waren verordineerd. Waarna Hendrik van Woudenberg op

den 25e December 1801 des morgens tusschen tien en elf uuren aan de gevolgen van die Siekte is koomen te overlijden, 't welk dadelijk aan den Hove is bericht; warop des nademiddags, de meer-gemelde Professor en doctoer andermaal aan de Bilt zijn gekomen en 't Lijk van Hendk van Woudenberg hebben bezichtigd, en voords geordonneerd dat het zelve zoo spoedig als zijn konde moeste werden begraven, en vervolgens aan 't Gemeente Bestuur geordonneert welke goederen uit het hujs moesten worden weggedaan. Zijnde den anderen dag den 26e het Lijk van H. van W. begraven met eenige goederen gespecificeert.

Een Bed/ Een Peluw/ twee Kussens/ Een Catoene deeken/ Een wolle dito/ 2 Laakens/ 2 gordijnen/ Een linie Wambuis/ Een do do/ vier hemdrokken/ Een broek/ Een kamisool/ Een kulder/ 2 paar kousen/ Een zakdoek/ Een halsdoek/ 1 Schoorsteenval/ 1 Tafel/ twee stoelen/ Een trekpot/ drie theekopjes/ Een theebusjen/ Wijders is geformeert eene specificatie van onkosten, wegens voornoemde H. van Woudenberg gevallen, en is deeze specificatie, met eene Lysd der bovengemelde goederen, aan den Hove ingezonde, met verzoek dat een en ander door den Lande mogt werden vergoed en betaald.

Specificatie van gevalle onkosten, wegens de Persoon van Hendk van Woudenberg, op den 25 December 1801 aan de gevolgen van een dollehondsbeet, op de Bilt overleeden.

deeze posten zijn door den hove betaald	}	Aan Jacobus Verwaal betaald, voor 't oppassen en waaken bij H. van Woudenberg, alsmeede voor de goederen uit het hujs dragen etca.	f 5-12-
		Aan Jan Baerentze van Beek voor waaken en oppassen etca.	4- „ -„
		Aan Teunis van Leersum ter zaaken als vooren	3- „ -„
		Aan Frans Kordes Uts.	3- „ -„
		Aan Pieter Koetsier Uts.	1- „ -„
		Aan Hendk Smeekes Uts.	1- „ -„
		Aan drank betaald voor de waakers en oppassers, alsmeede aan de draagers van 't Lijk	10-14-„
		Aan Hendrik Smeekes, voor het haalen van eenige flessen drank van Woerden	1-19-4
		Aan Cornelis van der Kas, voor de leverantie van 10 flessen drank voor de dollehondsbeet	26- „ -„

deze post is betaald	{	Aan Jan Baerentze van Beek voor 't schoonmaken van het huys . . .	„ -16-„
deze posten zijn meede betaald geworden.		Aan gereetschappen voor het schoonmaken	„ -10-„
	{	Den Chirurgijn Willem Mulder komt voor gedane diensten en geleverde medicamenten aan H. van Woudenberg	3- 6-„
		Huybert van Scherpenzeel komt, voor leverantie van een doodkist, volgens rekening	7-10-„
		Pieter van Diepeningen, komt als groefbidder, voor alles te zamen, volgens rekening	10- „ -„
Op deez post is niet meerder betaald als f 2-2-„		Het Gemeentebestuur komt voor de aangaaf, versuim en alle verdere moeiten, welke het zelve wegens 't voorsz.geval heeft gehad, in eens	12-12-„
			f 90-19-4

Op welke specificatie door den Hove niet meerder is betaald als een somma van f 24-6-„, en wel voor zodanige Posten als boven staan aangetekend. — dan wel voor de goederen die uit het huys van H. van Woudenberg zijn weggedaan, is aan de weduwe door den Hove niets vergoed geworden. De penningen die op bovenstaande specificatie door den Hove niet zijn betaald, zijn op de Dorpszetting over Ao 1801 uitgezet geworden.”

Voor goed begrip van het standpunt van het Hof zij hier medegedeeld, dat Cornelis van der Kas, die in bovenstaande specificatie van kosten wordt genoemd, geen apotheker of chirurgijn was, maar de houder van een herberg, welke naast het tegenwoordige Hotel Nas was gelegen. De bezwaren van het Hof golden dus voor een belangrijk deel de f 36,70 aan drank, welke de wakers en doodgravers in die enkele dagen hadden genuttigd. D.

6) Uitgegeven bij drukkerij J. van Boekhoven te Utrecht, 1909, blz. 406—409.

7) Uit: Gedenkboek vereeniging tegen de kwakzalverij (H. Treub, Over Kwakzalverij).

8) C. van Sandwijck. Navorscher IV. 1856.

9) Hieruit blijkt, dat men te dien tijde bij Jan Bos, een wagenmaker in het dorp, een drank tegen dollehondsbeet kon koopen. Voor de conclusie, dat wij hier den leverancier van de beroemde Biltsche remedie zouden hebben gevonden, lijkt mij dit enkele gegeven echter zeker niet voldoende.